

Sprawozdanie
z uroczystości jubileuszowej
70. urodzin i 45-lecia pracy naukowej
prof. dra hab. JERZEGO MODRZEWSKIEGO
oraz
Seminarium pedagogiki społecznej
„Mistrzowie i nauczyciele pedagogiki społecznej”

Poznań, 3 czerwca 2016 roku

Uroczystości jubileuszowe 70. urodzin profesora Jerzego Modrzewskiego oraz 45-lecia pracy naukowej Jubilata odbyły się 3 czerwca 2016 roku w sali Rady Wydziału Studiów Edukacyjnych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Uroczystość rozpoczęło powitanie dziekana Wydziału Studiów Edukacyjnych, członka Komitetu Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk Pana profesora Zbyszko Melosika, który w znaczący sposób przyczynił się do organizacji uroczystości.

Z wielką atencją powitano Jubilata – Pana profesora Jerzego Modrzewskiego, wybitnego uczonego humanistę, dostojnego mistrza, dobrego i życzliwego człowieka, któremu zadedykowano uroczystość jubileuszową.

Kolejne słowa powitania skierowano do prodziekanów Wydziału Studiów Edukacyjnych – Pani profesor Ewy Solarczyk-Ambrozik, Agnieszki Cybal-Michalskiej – członka Komitetu Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk, dziekana kadencji 2016-2020, Pani dr hab. Kingi Kuszak, Pana dra hab. Andrzeja Ćwiklińskiego oraz dziekanów Wydziału Studiów Edukacyjnych w poprzednich kadencjach: Pana Profesora Kazimierza Przyszczypkowskiego – dziekana

Wydziału Studiów Edukacyjnych w latach 1999-2002 oraz prorektora UAM w latach 2002-2008 i Pana profesora Wiesława Ambrozika – dziekana Wydziału Studiów Edukacyjnych w kadencji 2002-2008, obecnie przewodniczącego Sekcji Pedagogiki Resocjalizacyjnej Komitetu Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk.

Na uroczystość jubileuszową przybyli także dostojni Goście: członkowie Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów – Pan profesor Wiesław Theiss oraz Pan profesor Andrzej Radziewicz-Winnicki. Ze szczególną radością zostali powitani członkowie Komitetu Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk: Pani profesor Barbara Smolińska-Theiss, która pełni także funkcję przewodniczącej Zespołu Pedagogiki Społecznej Polskiej Akademii Nauk, Pani profesor Barbara Kromolicka – dziekan Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Szczecińskiego, Pan profesor Marek Konopczyński – rektor Pedagogium Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Warszawie oraz Pan profesor Tadeusz Pilch – wieloletni, wielce zasłużony i nieoceniony przewodniczący Zespołu Pedagogiki Społecznej Polskiej Akademii Nauk, dwukrotny wiceminister Edukacji Narodowej.

Na uroczystości jubileuszowe przybyli członkowie Zespołu Pedagogiki Społecznej przy Komitecie Nauk Pedagogicznych PAN: Pani profesor Krystyna Marzec-Holka, Pani profesor Ewa Syrek, Pani dr hab. Wioleta Danilewicz, Pan dr hab. Waldemar Segiet. Swoją obecnością zaszczyliła jubileusz Pani profesor Ewa Marynowicz-Hetka – doktor honoris causa w Uniwersytecie Ostrawskim w Republice Czeskiej, wybitna pedagog społeczna, kierownik Katedry Pedagogiki Społecznej na Wydziale Nauk o Wychowaniu Uniwersytetu Łódzkiego.

Z grona rektorskiego uczelni przybyli rektor Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej imienia Jana Amosa Komeńskiego w Lesznie – Pan profesor Maciej Pietrzak, prorektor Wielkopolskiej Wyższej Szkoły Społeczno-Ekonomicznej w Środzie Wielkopolskiej – Pan profesor Ireneusz Kubiaczyk. W doświadczeniu chwili jubileuszowego spotkania uczestniczyli także przedstawiciele katedr i zakładów Pedagogiki Społecznej niemalże ze wszystkich ośrodków akademickich w Polsce oraz znakomici profesorowie, doktorzy i pracownicy administracyjni Wydziału Studiów Edukacyjnych.

Głos podczas uroczystości jubileuszowych zabrał następnie dziekan Wydziału Studiów Edukacyjnych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza – Pan profesor Zbyszko Melosik, który złożył podniosłe życzenia Jubilatowi oraz gratulował sukcesów i dokonań naukowych. Dziekan WSE odczytał także listy gratulacyjne od rektora Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza – prof. dra hab. Bronisława Marciniaka oraz przewodniczącego Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN – prof. dra hab. Bogusława Śliwerskiego. Nadszedł również czas na prezentację biogramu profesora Jerzego Modrzewskiego przez dr Ewę Włodarczyk. Następnie życzenia i gratulacje składali zaproszeni Goście: Pan profesor Ireneusz Kubiaczyk – prorektor Wielkopolskiej Wyższej Szkoły Społeczno-Eko-

nomicznej w Środzie Wlkp., Pan profesor Marek Konopczyński – rektor Pedagogium Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Warszawie, Pan profesor Andrzej Radziejewicz-Winnicki – członek Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów, Pan profesor Wiesław Theiss – członek Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów, Pan profesor Wiesław Ambrozik – przewodniczący Sekcji Pedagogiki Resocjalizacyjnej Komitetu Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk, Pani profesor Ewa Syrek – kierownik Katedry Pedagogiki Społecznej w Uniwersytecie Śląskim w Katowicach, Pani profesor Krystyna Marzec-Holka – kierownik Katedry Pedagogiki Społecznej w UKW w Bydgoszczy, Pani profesor Barbara Kromolicka – członek Komitetu Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk, dziekan Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Szczecińskiego, Pani profesor Wioleta Danilewicz – prodziekan ds. Nauki na Wydziale Pedagogiki i Psychologii w Uniwersytecie w Białymstoku, Pani profesor Alina Szczurek-Boruta z Uniwersytetu Śląskiego, Pani profesor Barbara Toroń-Fórmanek z Uniwersytetu Zielonogórskiego, dr Ewa Roman – pierwsza wypromowana przez Jubilata pani doktor, Pan profesor Wojciech Sroczyński z Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach, Pani profesor Bożena Matyjas z Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Siedlcach, Pani profesor Ewa Kantowicz – kierownik Katedry Pedagogiki Społecznej UWM w Olsztynie, Pani profesor Bożena Matyjas – kierownik Zakładu Pedagogiki Społecznej Instytutu Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach, Pan profesor Dzierżymir Jankowski – emerytowany profesor Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, Pani mgr Monika Kościelniak – przedstawicielka doktorantek Jubilata, oraz dr Agata Matysiak-Błaszczyk – przedstawicielka pracowników Zakładu Badań Środowisk Wychowawczych, którym kieruje Jubilat.

Nadszedł wyczekiwany czas przemówienia Jubilata – prof. dra hab. Jerzego Modrzewskiego – który o swojej biografii powiedział:

„Gdy spoglądam na swoją dokonaną już biografię zawodową, to postrzegam wiele niezwykle znaczących w formowaniu jej obrazu postaci. Jestem wdzięczny losowi, że miałem to szczęście doświadczyć ich sprawczej – nauczycielskiej wobec ucznia – obecności, a zdarzyło się niejednokrotnie, że i przyjaźni. Miałem również, jak każdy z nas tu obecnych, być beneficjentem <uśmiechu historii> obdarzającej nas darem społecznego, po 1945 roku, spokoju umożliwiającego konstrukcję i spełnienie kompletnej biografii również w jej zawodowej fazie. To niezwykle czas dla naszej rodzimej historii, bez względu na to jak mniej lub bardziej zawiedzeni i usatysfakcjonowani obywatele naszego państwa, a zwłaszcza przypisujący sobie miano twórców jego porządków ustrojowych – mieniący się być <prawdziwymi Polakami> – próbują ten czas identyfikować, gloryfikując względnie dyskredytując zawsze aktualną formę jego spożytkowania. Wreszcie, Poznań i Poznański Uniwersytet – uniwersytecki

wpierw Instytut Pedagogiki i później Wydział Studiów Edukacyjnych – wiodące swymi dokonaniem i potencjałem naukowym – uznanym w kraju i już poza jego granicami. Tworzyły one niezwykle sprzyjające warunki pomyślnego kształtowania kariery naukowej, nawet w takiej dziedzinie uprawianej przez nas dyscypliny, jaka pozostaje przeważnie w ścisłych związkach z kształtowanym politycznie i ulegającym diametralnym przekształceniom ładem aksjonormatywnym, konsekwentnie pozostającym w związkach ideologicznych-normatywnych, a zwłaszcza interesownych. Wszakże instytucja to konkretne osoby, których obecność ma decydujące znaczenie dla formowania obrazu podmiotowo kreowanej i doświadczanej biografii zawodowej. Miałem to szczęście, że w swojej tu społecznej obecności spotykałem częściej takie, które nie były zainteresowane czynieniem destrukcji – wręcz przeciwnie, raczej dominowały wśród nich postawy promotorskie w jak najlepszym tego słowa znaczeniu – postawy życzliwości, wsparcia emocjonalnego, sympatii, nastawienia na współdziałanie. Być może, jakąś rolę w tym względzie odegrała dominacja w tym środowisku i instytucji czynnika żeńskiego. Rzecz jasna, moje zawodowe funkcjonowanie nie odbywało się bez doświadczania sytuacji konkurencyjnych, które niewątpliwie spowalniały dynamikę naukowego awansowania, jednak miałem to szczęście, że przeważnie w tego rodzaju sytuacjach emocje ustępowały racjom zmierzającym ku kompromisowi, dzięki czemu, szybciej lub wolniej, wychodziłem z nich <obronną ręką>. To również powód do odczuwania satysfakcji ze wspólnie doświadczanej i współtworzonej historii wpierw Instytutu, a obecnie jeszcze przez jakiś czas naszego Wydziału. Uroczystości jubileuszowe wymuszają niejako swoim charakterem wystawianie ocen podsumowujących nie tylko zawodową – nauczycielską aktywność jubilata, lecz przede wszystkim zdanie sprawy z jego dokonań twórczych i z ich społecznej percepcji. To, rzecz jasna, już się dokonuje w doświadczanej przez nas dzisiaj formule uroczystości jubileuszowych, które, jak sądzę, mają nie tylko zwyczajowy – kurtuazyjny charakter, lecz są wyrazem dostrzeżenia i docenienia tego skromnego nad wyraz autorskiego dorobku.

Jestem niepomernie wdzięczny władzom naszego Uniwersytetu i Wydziałów: Studiów Edukacyjnych oraz Pedagogiczno-Artystycznego, Panom dziękam – profesorom: Zbyszko Melosikowi i Mirosławowi Śmiałkowi, Ich Magnificencjom – Rektorom Uczelni warszawskiej, leszczyńskiej i średzkiej, Paniom i Panom profesorom reprezentującym tak licznie środowiska akademickie, w których uprawia się pedagogikę zorientowaną społecznie, kierownictwu i członkom PAN-owskiego Zespołu Pedagogiki Społecznej i Resocjalizacyjnej, że zechcieliście państwo tak łaskawie spojrzeć na te moje skromne dokonania twórcze oraz swoją obecnością i staraniami je akceptująco ocenić i uświetnić.

To niezwykle satysfakcjonujące zdarzenie, pozwalające na powzięcie przeświadczenia o rozważnie spożytkowanym czasie biograficznym – podarowa-

nym przez los i współczesną historię naszego społeczeństwa – w którym pedagog i jego aktywność nauczycielska, twórcza może być i jest zauważona i doceniona.

Jeszcze raz serdecznie dziękuję za tak wspaniałe i życzliwe uhonorowanie osoby i historii życia zawodowego jubilata – w znacznej mierze złagodzi ono żal po nieuchronnie traconym czasie swojej zawodowej i społecznej aktywności – z nadzieją na jego satysfakcjonujące dopełnienie i rekompensatę – pozyskiwane wśród najbliższych osób – żony, synów, ich żon i wnuków. Jeszcze raz serdecznie wszystkim dziękuję”.

Po znakomitej przemowie Jubilata goście zostali zaproszeni na uroczysty lunch. O godzinie 11.30 rozpoczęło się seminarium pedagogiki społecznej, zatytułowane: „Mistrzowie i nauczyciele pedagogiki społecznej”, którego celem było zaprezentowanie dorobku, twórczości postaci Wielkich Mistrzów, ze zwróceniem uwagi na współczesne odczytanie ich prac, adekwatnie do obecnych wyzwań i zadań. Było to także specjalne spotkanie tych, którzy znaleźli się w gronie znaczących zasłużonych nauczycieli, jak i tych, którzy do niego wchodzi – z licznym gronem uczniów, wychowanków rozwijających pedagogikę społeczną na różnych polach i w różnych ośrodkach¹.

I tak, o godzinie 12.30 nastąpiło uroczyste otwarcie seminarium przez Panią prof. dr hab. Barbarę Smolińską-Theiss – przewodniczącą Zespołu Pedagogiki Społecznej przy Komitecie Nauk Pedagogicznych PAN. Kolejno biogram Heleny Radlińskiej – twórczyni pedagogiki społecznej zaprezentował prof. dr hab. Wiesław Theiss. Postać Ryszarda Wroczyńskiego – twórcy szkoły warszawskiej przedstawił prof. dr hab. Tadeusz Pilch. Aleksander Kamiński oraz Irena Lepalczyk – Mistrzowie łódzkiej pedagogiki społecznej zostali zaprezentowani przez prof. dr hab. Ewę Marynowicz-Hetkę. Kartki z biografii i twórczości Edmunda Trempały przedstawiła Pani prof. Krystyna Marzec-Holka, dr hab. Grażyna Guzy-Steinke i dr Anna Rutkowska. Życie i dzieło Stanisława Kawuli przybliżyła dr hab. prof. UWM Ewa Kantowicz. Następnie, prof. dr hab. B. Smolińska-Theiss zaprezentowała Jubilatów pedagogiki społecznej, a biogram szczególnego Jubilata pedagogiki społecznej – prof. dr hab. Jerzego Modrzewskiego przedstawiła pani dr hab. prof. UAM Katarzyna Segiet. W finalnej części seminarium głos zabrał Profesor Jerzy Modrzewski.

„Szanowne Panie i Panowie Profesorowie! Drogie koleżanki i koledzy, droga młodzieży – chlubno i nadziejo polskiej i światowej pedagogiki społecznej. Oto stoję przed państwem odarty z prywatności i tajemnicy własnej tożsamości, bowiem wszystko co należało powiedzieć przy okazji chwili jubileuszowej już

¹ <http://zpsknppan.edu.pl/aktualnosci/konferencje-zaproszenia.html> – strona Zespołu Pedagogiki Społecznej przy Komitecie Nauk Pedagogicznych PAN.

się ujawniło i tym samym spełniło. Pozostały jeszcze podziękowania, wyrażenie serdecznej wdzięczności inicjatorce dzisiejszego seminarium – Pani prof. Barbarze, która podjęła heroiczną decyzję sprowadzenia Państwa w tym dniu do Poznania i uhonorowania mojej skromnej osoby poprowadzeniem tak świetnego przedsięwzięcia naukowego, jakim jest to nasze dzisiejsze spotkanie seminaryjne. Jestem niewymownie wdzięczny Państwu za to, że zechcieliście poświęcić swój czas i obowiązki na współuczestniczenie w tej dla mnie szczególnej chwili – domknięcia biografii zawodowej w otoczeniu kolegów, przyjaciół, sympatyków i osób po prostu zaciekawionych osobą jubilata. Jest to i będzie dla mnie wyrazem uhonorowania przede wszystkim poznańskiego środowiska pedagogicznego, zwłaszcza identyfikowanego z tymi osobami, które postrzegają uprawianą przez nas dyscyplinę jako narzędzie zawsze ujawniające w każdym czasie i miejscu potrzebę zmiany społecznej:

- zmiany na jakość rozumiane i pielęgnowane lepsze niż jest,
- bardziej ludzkie, a mniej barbarzyńskie,
- sprawiedliwsze i rokuszące pomyślniejszą perspektywę, zwłaszcza dla takich z nas, którym trudniej niż innym,
- słabnącym w swoich egzystencjalnych staraniach,
- gubiącym orientację w intencjach i rzeczywistych staraniach manipulatorów losami ludzkimi,
- tracących nadzieję na skuteczną realizację swoich uczciwych zamierzeń,
- oczekujących na obecność i wsparcie innego, bardziej kompetentnego i uczciwego w swoich intencjach i staraniach.

Miałem to szczęście, że swoją biografię naukową mogłem właśnie formować i doświadczać wśród takich mistrzów i przyjaciół:

- będąc świadkiem utrwalania pozycji i prestiżu naukowego pedagogów społecznych w naszym kraju i społeczeństwie,
- będąc świadkiem dynamicznego rozwoju ośrodków i kadry pedagogów uprawiających naszą dyscyplinę,
- będąc świadkiem rzadko spotykanego przyspieszenia procesu awansu naukowego młodej kadry pedagogów społecznych i niespotykanego w dotychczasowej historii uprawiania naszej dyscypliny boomu publikacyjnego autentycznie wartościowego i konkurencyjnego intelektualnie.

Wszystko to niewątpliwie napawa optymizmem co do dalszych losów polskiej pedagogiki społecznej, zwłaszcza mając na uwadze obecny stan zespoleń – integracji – zorganizowania uprawiających ją osób i podejmowanych przez nie i rozwiązywanych pomyślnie problemów i wyzwań oraz kompetencje, determinację i spolegliwy charakter mistrzów – mentorów – przewodników wiodących poszczególne – środowiskowe i krajową jej reprezentację osobową. Schodzę z areny jej współczesnej historii z przeświadczeniem, że moje – nasze pokolenie nie straciło szansy:

- zachowania i twórczego pomnożenia jej tak znacznego już dorobku teoretycznego – znamion jej dyscyplinarnej identyfikacji,
- zachowania i spotęgowania wrażliwości, motywacji i inicjatywy w rozwiązywanie obecnych w naszym społeczeństwie ludzkich problemów i tragedii
- znamion tożsamości osobowej pedagoga społecznego, a więc
- zachowania i utrwalenia swojej roli wysoce zracjonalizowanego sumienia społecznego – nieobojętnego na wszelkie przejawy zła, niegodziwej interesowności, zaniedbania, zagubienia i nieporadności, a nawet egzystencjalnej rezygnacji.

Wszystkim, z którymi miałem okazję współpracować i po prostu być serdecznie za nią dziękuję. Dziękuję jeszcze raz wszystkim państwu za tyle ciepłych, wypowiedzianych dzisiaj pod moim adresem, słów – znacznie złagodziły one ból i niepokój związany ze wspólnie doświadczanym dzisiaj rytuałem przejścia w stan zawodowego spoczynku”.

Seminarium pedagogiki społecznej słowami podziękowań zamknęła Pani prof. dr hab. Barbara Smolińska-Theiss – przewodnicząca Zespołu Pedagogiki Społecznej przy Komitecie Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk. Wszystkim osobom, które swoją obecnością uhonorowały obchody jubileuszu prof. dra hab. Jerzego Modrzewskiego, w imieniu profesora i własnym serdecznie dziękuję.

Wyrazy uznania dla twórczości profesora Jerzego Modrzewskiego zostały także zapisane na kartach Księgi Jubileuszowej dedykowanej Jubilatowi, a zatytułowanej *Pedagogika w społeczeństwie – społeczeństwo w pedagogice. Księga Jubileuszowa poświęcona Profesorowi Jerzemu Modrzewskiemu w 70 rocznicę urodzin*, wydanej przez Wydawnictwo Naukowe UAM (Poznań 2016) pod redakcją Agaty Matysiak-Błaszczyk i Ewy Włodarczyk.

Biogram prof. dra hab. Jerzego Modrzewskiego

Profesor Jerzy Modrzewski urodził się 11 maja 1946 roku w Śmieszkwie – miejscowości położonej opodal Czarnkowa. 1 września 1953 roku rozpoczął naukę w szkole podstawowej, którą ukończył jako wzorowy uczeń. W roku 1960, po zdaniu egzaminu wstępnego, kontynuował zdobywanie wiedzy w Liceum Pedagogicznym w Trzciance Lubuskiej, które ukończył z wyróżnieniem w 1965 roku. W miesiąc po uzyskaniu bardzo dobrych wyników maturalnych pomyślnie zdał egzamin wstępny na jednolite studia pedagogiczne w Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, które kontynuował do roku 1970, wraz z realizowanymi równoległe w tej uczelni studiami historycznymi. W trakcie studiów Jerzy Modrzewski poznał przyszłych profesorów,

m.in. Wiesława Ambrozika, Władysława Dykcika, Tadeusza Frąckowiaka i Janusza Włodarka, pełniącego wówczas funkcję opiekuna roku, na którym Jubilat studiował. Profesor uczęszczał na seminarium magisterskie prowadzone przez prof. Stanisława Kowalskiego. W maju 1970 roku Jerzy Modrzewski uzyskał absolutorium, a 17 czerwca przystąpił do obrony pracy magisterskiej, przygotowanej pod kierunkiem prof. Stanisława Kowalskiego. W październiku tego samego roku został zatrudniony w Instytucie Pedagogiki Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza (przekształconym wówczas z Katedry Pedagogiki), w Zakładzie Pedagogiki Społecznej – u prof. dra hab. Stanisława Kowalskiego na etacie asystenta, a później starszego asystenta. W czerwcu roku 1974 Profesor otworzył przewód doktorski, wówczas jeszcze na Wydziale Filozoficzno-Historycznym UAM. W listopadzie 1977 roku odbyła się obrona jego pracy doktorskiej (recenzowanej przez doc. dra hab. Benona Bromberka i prof. dr hab. Marię Jakowicką) na Wydziale Nauk Społecznych, po której prof. Benon Bromberk publicznie zaproponował Jerzemu Modrzewskiemu przejście do kierowanego przez siebie Zakładu Pedagogiki Szkoły Wyższej i kontynuowanie badań w zakresie problematyki podjętej w pracy doktorskiej. Na przełomie 1977 i 1978 roku Jerzy Modrzewski podjął więc także pracę na etacie adiunkta, biorąc aktywny udział w pracach kilku zespołów badawczych (kierowanych przez profesorów: S. Kowalskiego, Z. Kwiecińskiego, A. Kwileckiego, B. Bromberka, W. Markiewicza, J. Kulpińską i innych). W tym okresie Profesor pełnił szereg funkcji, m.in. pełnomocnika dziekana WNS do spraw dydaktycznych Instytutu Pedagogiki, a następnie wicedyrektora, a także przygotowywał monografię habilitacyjną poświęconą środowisku społecznemu młodzieży studiującej. Profesor realizował również liczne zajęcia dydaktyczne, prowadził badania terenowe, obozy badawcze, projekty badawcze, uczestniczył w seminariach, konferencjach naukowych krajowych i zagranicznych oraz nie ustawał w działalności publikacyjnej. Za działalność naukową, organizacyjną i dydaktyczną otrzymał niejednokrotnie nagrody Rektora UAM.

W 1988 roku Jerzy Modrzewski opublikował pracę habilitacyjną zatytułowaną *Środowisko społeczne młodzieży studiującej*. Profesor Władysław Markiewicz – wiceprzewodniczący Polskiej Akademii Nauk, prof. Kazimierz Jaskot – rektor Uniwersytetu Szczecińskiego i prof. Benon Bromberk – kierownik Zakładu Pedagogiki Szkoły Wyższej i dyrektor Instytutu Pedagogiki dokonali oceny dorobku naukowego habilitanta. Kolokwium habilitacyjne na Wydziale Nauk Społecznych UAM miało miejsce w lutym 1988 roku w obecności samodzielnych pracowników nauki, reprezentujących takie dziedziny nauki, jak: socjologia, psychologia, filozofia, politologia, kulturoznawstwo i pedagogika. Kolokwium habilitacyjne odbyło się bez jakichkolwiek przeszkód i trudności, a zatem uzyskanie stopnia doktora habilitowanego nauk humanistycznych w zakresie pedagogiki dokonało się pomyślnie. W październiku 1990 roku Jerzy Modrzewski

z mianowania ministerialnego otrzymał stanowisko docenta w UAM. W tym samym roku umiera Profesor Stanisław Kowalski. Uroczysty Senat odbywa się w hallu Collegium Minus. Jerzy Modrzewski pełnił rolę przy trumnie Profesora. Uroczystości pogrzebowe Mistrza Kowalskiego skupiły wielu Jego uczniów, przyjaciół i współpracowników z całej Polski.

W styczniu 1991 roku Profesor Jerzy Modrzewski został powołany na stanowisko kierownika Studium Zaocznego w Instytucie Pedagogiki i pierwszy raz w jego historii porządkuje kwestię planowania zajęć według własnego, autorskiego systemu, stosowanego przez wiele kolejnych lat. W tym samym roku prof. Janusz Włodarek, we współpracy z prof. Klausem Hurrelmannem z Uniwersytetu w Bielefeld w Niemczech, stworzył zespół realizujący projekty badawcze, których celem było zdiagnozowanie stanu społeczeństwa dzieci i młodzieży szkół wiejskich i miejskich oraz ujawnianych przez nich w tym procesie zagrożeń jego pomyślnego przebiegu. Profesor Jerzy Modrzewski w tym i wielu innych projektach badawczych brał aktywny i znaczący udział.

Od września 1993 roku rozpoczęła funkcjonowanie nowa, powołana struktura organizacyjna – Wydział Studiów Edukacyjnych, którego dziekanem został prof. Zbigniew Kwieciński. W grudniu tegoż roku Jerzy Modrzewski został powołany do Komisji Oceniającej osoby zatrudnione na Wydziale Pedagogiczno-Artystycznym UAM w Kaliszu. W tym czasie Profesor podejmował także wieloletnią współpracę z: Wyższą Szkołą Pedagogiczną w Zielonej Górze, Bałtycką Wyższą Szkołą Humanistyczną (w której pełnił funkcję kierownika Katedry Pedagogiki Społecznej), Wyższą Szkołą Humanistyczną Towarzystwa Wiedzy Powszechnej w Szczecinie, Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Lesznie, Wielkopolską Wyższą Szkołą Humanistyczną w Środzie Wielkopolskiej oraz kaliskim Wydziałem Pedagogiczno-Artystycznym Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza.

We wrześniu 1997 roku został nominowany na stanowisko profesorskie w UAM, pracując nadal w Zakładzie Pedagogiki Społecznej, który mimo pierwotnego planu przekształcenia w katedrę pozostał zakładem. Wraz z mianowaniem na etat profesorski, JM Rektor UAM powierzył Profesorowi funkcję kierownika nowo utworzonego na Wydziale Studiów Edukacyjnych Zakładu Badań Środowisk Wychowawczych – dopełniającego swoimi przedsięwzięciami badawczymi i zainteresowaniami poznawczymi prace realizowane w Zakładzie Pedagogiki Społecznej. Skład osobowy Zakładu, poza jego kierownikiem, współtworzyli: pani dr Ewa Roman, mgr Ewa Włodarczyk i mgr Agata Matysiak-Błaszczuk. Nazwę Zakładu zaproponował ówczesny Dziekan i pozostawała ona w ścisłym związku z Zakładem Pedagogiki Społecznej, kierowanym wówczas przez prof. Tadeusza Frąckowiaka. Do chwili obecnej Profesor Jerzy Modrzewski z sukcesami naukowymi pełni funkcję kierownika Zakładu Badań Środowisk Wychowawczych.

W roku 2004 Profesor sfinalizował pracę redakcyjną monografii poświęconej problematyce uczestnictwa społecznego i socjalizacji, a zatytułowanej *Socjalizacja i uczestnictwo społeczne*, która stanowiła podstawę wystąpienia władz dziekańskich Wydziału Studiów Edukacyjnych o wszczęcie procedury nadania Jerzemu Modrzewskiemu tytułu profesorskiego. Recenzentami dorobku w procedurze ubiegania się o tytuł naukowy zostali profesorowie: Tadeusz Frąckowiak, Andrzej Radziejewicz-Winnicki i Mirosław Szymański.

8 czerwca 2006 roku Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej nadał Jerzemu Modrzewskiemu tytuł naukowy – profesora nauk humanistycznych. Tego samego roku Profesor otrzymał medal Komisji Edukacji Narodowej oraz nagrodę indywidualną I stopnia przyznaną przez JM Rektora UAM. Mianowanie na etat profesora zwyczajnego UAM nastąpiło w marcu 2013 roku. W latach 2007-2011 Jerzy Modrzewski pełnił funkcję wiceprzewodniczącego Zespołu Pedagogiki Społecznej Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN, a w roku 2011 został odznaczony przez Prezydenta RP złotym medalem zasługi za długoletnią nienaganną służbę. 1 marca 2013 roku JM Rektor na uroczystym posiedzeniu Senatu UAM mianuje Jerzego Modrzewskiego na stanowisko profesora zwyczajnego w tej uczelni.

Profesor Jerzy Modrzewski jest autorem następujących monografii: *Środowisko społeczne młodzieży studiującej*, Poznań 1989, ss. 184, *Socjalizacja i uczestnictwo społeczne*, Poznań 2004, ss. 282, *Socjalizacja i uczestnictwo społeczne*, Poznań 2007, wyd. II, ss. 284, *Studia socjopedagogiczne. Aktualia*, Poznań – Kalisz 2011, ss. 379, *Socjopedagogika. Studia – szkice – refleksje – wspomnienia*, Poznań 2016, ss. 262, *Czas spotykany, przeżywany, dokonany, zapominany. Autobiografia sentymentalna*, Poznań 2016, ss. 475, jak również współautorem prac zbiorowych: *Socjalizacja a wartości (aktualne konteksty)*, Poznań 1995, ss. 194 (redakcja wspólnie z T. Frąckowiakiem), *Problematyka wychowania w twórczości polskich socjologów*, Koszalin 1998, ss. 400 (redakcja wspólnie z A. Ambrozikiem), *Spoteczno-gospodarcze problemy regionu leszczyńskiego. Gospodarka i struktura regionu leszczyńskiego. Monografia socjoekonomiczna*, Leszno 2000, ss. 205 (redakcja wspólnie z K. Wojnowskim), *Poznanie i rozwiązywanie społecznego problemu bezrobocia*, Warszawa 2001, ss. 124, *Teoria pedagogiczna i praktyka edukacyjna*, Leszno 2007, ss. 261 (redakcja wspólnie z K. Maćkowiakiem), *Relacje podmiotów (w) lokalnej przestrzeni edukacyjnej (inspiracje...)*, Kalisz – Poznań 2008, ss. 387 (redakcja wspólnie z J.M. Śmiałkiem i K. Wojnowskim), *Socjalizacja w kategoriach wieku społecznego. Standaryzacja socjalizacji inkluzyjnej. Dzieciństwo i młodość. Przewodnik i teksty do ćwiczeń z socjologii wychowania*, Leszno 2010, ss. 340 (redakcja wspólnie z D. Sipińską i A. Matysiak-Błaszczyk), *Socjalizacja w kategoriach wieku społecznego. Standaryzacja socjalizacji inkluzyjnej. Dorosłość i starość. Przewodnik i teksty do ćwiczeń z socjologii wychowania*, Leszno 2011, ss. 194 (redakcja wspólnie z A. Matysiak-Błaszczyk i D. Sipińską), *Socjalizacja dysocjacyjna w doświadczeniu indywidualnym i społecznym. Inspira-*

cje teoretyczne i próby pedagogicznych ingerencji, Poznań – Kalisz 2012, ss. 465 (redakcja wspólnie z A. Matysiak-Błaszczyk).

Ponadto, Jerzy Modrzewski jest autorem kilkuset artykułów, wstępów, przedmów i recenzji drukowanych w czasopismach i pracach zbiorowych, promotorem ośmiu doktorów, recenzentem wielu przewodów doktorskich, habilitacyjnych i profesorskich. Imponujący dorobek Pana Profesora, Jego życie i postawa stanowią wzór do naśladowania.

Agata Matysiak-Błaszczyk